

Onšov zaplavila blesková povodeň

Velká voda není po přivalových deštích na Vysočině výjimkou, pro obce jsou opatření příliš drahá

Onšov • Místní silnici poškodila a pět domů vyplavila velká voda, která na začátku července zasáhla Onšov na Pelhřimovsku.

Noční bouře a následný přivalový liják měl za následek rychlé zvýšení hladiny místního potoka. Obrovskou masu vody nestačily pojmout ani kanály a tak bahnitá řeka místy vytrhala asfalt za silnice. Dvory a sklepy usedlostí byly zaplaveny bahnem a nečistotou.

Hasiči ještě v noci pomáhali uklidit auta jejich majitelům do bezpečí na vyvýšená místa a na Pelhřimovsku také odstraňovali ze silnic stromy, které polámala bouře.

Lokální záplavy kvůli přivalovému deštům nejsou v posledních letech na Vysočině výjimkou.



Velká voda v Onšově vyplavila pět domů. Foto: Luboš Pavlíček

Škodu za více než 100 milionů korun například způsobila velká voda před dvěma lety ve Štěpánově nad Svratkou. Letos v červ-

nu postihla povodeň Ledeč nad Sázavou, kde se během lijáku rychle rozvodnil Olešenský potok a zaplavil 55 objektů.

Problémy působí také jarní tání. Například v Unčíně na Žďársku kry ucpávají koryto Svratky v místě, kde pilíř mostu tvoří překážku. Letos se poprvé Svratka rozvodnila v lednu a část obce zatopila. Obyvatelé se ještě nestačili z živelné pohromy vzpamatovat a ta se v únoru zopakovala.

Malé obce přitom mají problém s nákladnými protipovodňovými opatřeními. Musejí se tedy spoléhat na nejrůznější dotace. Kraj finančně pomohl například Hořepníku na Pelhřimovsku s vybudováním protipovodňové hráze. Hořepník byl totiž zasažen přede dvěma lety velkou vodou, která poškodila silnice, čistírnou odpadních vod i kanalizaci a škodu napáchala také na 14 domech.

Sdružení obcí získala miliony na rozvoj

Vysočina • Hřbitov, koupaliště a lékařská ordinace. To staví či opravují mikroregiony z peněz Programu obnovy venkova, které rozdělilo krajské zastupitelstvo na červnovém zasedání.

„Zpracování projektu koupaliště, stavební úpravy školní kuchyně, doplnění mobiliáře cyklotras, turistické centrum, oprava hřbi-

tova, ordinace obvodního a dětského lékaře. To, co mikroregion považuje za nejdůležitější pro svůj rozvoj,“ vyjmenovává jednotlivé žádosti náměstkyně hejtmanky Marie Černá (SNK) s tím, že cyklos-

tezky se mezi nimi asi objevovaly nejvíce.

Protože některé obce nemohou dotaci nakonec použít, peníze vrátily a tak mají ještě některé mikroregiony šanci dotaci získat.

I když si některé mikroregiony podaly do programu více žádostí, kraj nakonec každému splnil jen jedno přání, aby se dostalo ně sumy 7,7 milionů korun. Malá naděje ale je, protože některé obce ze svého balíčku třeba nevyčerpalý všechno, našly se i takové, které akci z nějakého důvodu nemohou zrealizovat. Jsou to sice jen statistice, ale pokud to na podzim schválí zastupitelstvo, je možnost přidat ještě velkým mikroregionům, které sdružují velké množství obcí a měly podaných víc žádostí.

V Kamenici otevřeli výstavu mříží



Slavnostnímu otevření zámku přihlížely stovky lidí. Foto: Luboš Pavlíček

Kamenice nad Lipou • Zámek v Kamenici nad Lipou na Pelhřimovsku je poprvé ve své historii od července otevřen pro veřejnost. Otevření předcházelo pět let oprav, které začaly v roce 1998 a stály 68 milionů korun. Práce zaplatilo ministerstvo kultury. K vidění jsou zde expozice Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a Městského muzea Kamenice. Uměleckoprůmyslové muzeum má na zámku stálou expozici kovaných železných prací ze svých sbírek. V ní jsou soubory mříží, zábradlí, užitkových kování, zámků, klepadel a klíčů od románské doby až po 19. století. Kromě toho je přístupný také depozitář nábytku z 19. a 20. století.

V expozici Městského muzea jsou vystaveny představy autorů o budoucí stálé moderní expozici, která by měla všestranně a poutavě představit město a jeho historii a měla by být otevřena v roce 2006.

Projekty pro unii splatí grant i zpětně

Vysočina • Až do konce srpna mohou všichni, kteří chtějí evropské peníze ze Společného regionálního operačního programu, požádat také o příspěvek z Fondu Vysočiny, který jim pomůže zpracování žádosti o evropskou dotaci zaplatit.

Grant vyhlásilo krajské zastupitelstvo a vyčlenilo na něj 1,2

milionu korun. Zároveň ho vyjmečně zpřístupnilo i pro ty, kteří už vydání s žádostmi o evropské peníze letos měli. Pokud vyhoví podmínkám grantu, získají peníze zpětně. Krajský radní Tomáš Hermann (US-DEU), který má

Fond Vysočiny na starosti, říká, že se lidé na Vysočině postupně naučí evropské dotace využívat: „Na jednu stranu nám žadatelé o podporu z Fondu Vysočiny zpočátku lálí, jak je složité se k penězům dostat, na druhou stranu

je tento průzkum bojem připravil na těžší ofísky, které teď stojí před nimi. I proto mají subjekty z Vysočiny náskok při žádostech o peníze evropské. V žádném jiném kraji není grantová politika tak systematická a propracovaná, jako u nás a naši lidé se v této oblasti už zkrátka umí pohybovat.“



Kraj má vlastní vysokou školu

(pokračování ze strany 1)

Studenti i pedagogové by přitom měli mít možnost ověřit si své postupy v praxi. „Škola musí být propojena v rámci výzkumu a vývoje se současnými i budoucími investory. Může pracovat na výzkumných úkolech z oblastí aplikovaného vý-

zkumu, tedy na tom, co lze okamžitě přenést do praxe přímo v kraji,“ prohlásila v této souvislosti náměstkyně Alena Štěrbová.

Stávající Vyšší odborná škola v Jihlavě už nebude přijímat nové žáky a těm, kteří zde už studují, umožní studium dokončit.

„Studenti, kteří na této škole začnou v září, budou mít určitě zájem od února přestoupit na vysokoškolský typ studia,“ říká Alena Štěrbová.

Vyšší odborná škola sídlí v bývalé budově krajského soudu a patří jí i internát na Brtnické ulici. Zároveň má vybavené

učebny a posluchárny, jazykové a počítačové učebny, tělocvičnu a jídelnu. Veškerý majetek patří kraji, který je jejím zřizovatelem. Zastupitelstvo už dvakrát svým usnesením dalo najevo, že tento majetek na novou vysokou školu zdarma převede. „Začínají praktické kroky k převodu bu-



Polenský hrad je zpřístupněný

Polná • Po dvaceti letech je opravený a veřejnosti otevřený polenský hrad. Návštěvníkům nabízí Kunštátský sál, hladomornu, kupecký krám nebo expozice řemesel.

Slavnostního otevření se účastnili také (na fotografii zleva doprava) krajská radní Martina Matějková, starosta Polné a krajský zastupitel Jindřich Škočdopole, poslanec Jan Kasal, senátor Vclav Jehlička a hejtmán František Dohnal.

Opravy hradu v Polně začaly v osmdesátých letech a v roce 1989 byla na hradě otevřena základní umělecká škola a společenský sál. Vznikla zde také restaurace a kino.

Muzeum je nyní otevřeno vyjma pondělků každý den.

Polenský hrad pochází ze 13. století a ve své historii byl postaven živelnými pohromami i válečnou vřavou. Postupně tak dostal renesanční i barokní tvář. V 18. století jej zničil velký požár a hrad už nebyl na původních základech nikdy dostavěn.

Rychlá železnice budí odpor, protestují ekologové i obce

Vysočina/Praha • Ačkoliv kraj i obce na Vysočině velmi důrazně protestují proti plánované vysokorychlostní železnici, ministerstvo dopravy jejich argumenty zřejmě nevyšleší.

Po jednání na ministerstvu to uvedl náměstek hejtmanky pro dopravu Petr Pospíchal (ČSSD) s tím, že pravděpodobně bez odezvy zůstane požadavek kraje, aby trať vedla mimo území Vysočiny. Na neúrodnou půdu padla také další žádost – odložit plánování trati do doby, kdy se bude mít skutečně stavět a budou na ni vůbec peníze. Už sám plán totiž Vysočinu výrazně poškodí. „Je to vlastně 600 metrů široký pás, který protíná celou Vysočinu a ve kterém je totální stavební uzávěra. Žádné domky, žádné provozovny, žádné nové silnice, nic,“ vysvětlil nejhorší dopad plánu trati Pospíchal.

Alespoň dílčím úspěchem je slib, že kraj i obce mohou do umístění železnice mluvit ve svých územních plánech. „Mož-

ná tak zabráníme nejhoršímu. Tedy aby Praha chtěla železnici vést přes chráněná území anebo tam, kde by to obce odřízlo od okolního světa,“ řekl Petr Pospíchal.

Vysokorychlostní železnice navazuje na podobné v sousedních státech a tvoří tak evropskou síť. Vláda se k jejímu vybudování zavázala před pěti lety. „S obcemi ale nikdo nemluvil,“ vzpomíná s trochou trpkosti hejtmanka Vysočiny Františka Dohnal (nez., KDU-ČSL). Vlaky zde pojedou až třístakilometrovou rychlostí a pravděpodobně v kraji nebudou vůbec stavět.

Takový koridor ale vzbudil v kraji obrovskou vlnu nevole. Písemně protestuje 55 obcí s více než 82.000 obyvatel, dalších 37 hromadných stížností podpořilo přes 3300 občanů. Téměř stovka občanů protestovala samostatně, proti je 16 spolků, pět mikroregionů spojujících 85 obcí i zástupci ministerstva životního prostředí, kteří se obávají dopadu na krajinu.

Vysočina žádá o eurodotace

(pokračování ze strany 3)

Dva další projekty mají podpořit cestovní ruch. První je určen pro veřejnou správu a neziskový sektor s tím, že přispívá na propagaci a tvorbu turistických produktů místního i regionálního významu. Druhý osobní podnikatele v oboru a nabízí jim dotace na zlepšení turistické infrastruktury. Tedy například ubytování, stravování, rekreační zařízení, lyžařské areály anebo cyklotrasy.

Pátým projektem je podpora

rozvoje dalšího profesního vzdělávání. Školám či jiným vzdělávacím institucím, zaměstnavatelům a profesním svazům nabídne dotace například na tvorbu vzdělávacích programů ve spolupráci se zaměstnavateli, nebo doškolení lektorů.

Pokud kraj se svými projekty uspěje, první výzvy na předkládání jednotlivých akcí by se měly vyhlásit v listopadu tohoto roku.

Veškeré podrobné informace budou zájemcům včas k dispozici na www.kr-vysocina.cz.